

NOVINE

Pobožen, družbeni, pismeni list za vogrsko slovence.

PRIHÁJA VSAKO NEDELO.

Cena Novin je na leto :

Doma . . . . . 3 K.
v Ameriko . . . . . 6 K.

Dobijo se
Novine. Marijin list i Kalendar Srca Jezušovoga pri
KLEKL JOŽEFI,
vpok. pleb. v Čerensovcih,
Csersöld, Zalamegye. Naročnina i dopisi se tudi k tomi
moro pošilati.

za naročnike Marijinoga lista, je Novin cena če
se jih od štirih več na eden naslov pošila, doma 2 K.
v Ameriko vsakomni na njegov naslov . . . . . 5 K.
Cena ednoga falata je doma za naročnike Marijinoga
lista 4 filere, za nenaročnike 6 filerov.

Te je pa Bog nesmileni ?

Što vüpa tak blázniti ? Zato, ka je naprejvido boj pa ga ne stavo ?

Znáte, kda je bio prvi boj na sveti ?

Te tam pred stvorjenjom človeka, kda je Lucifer pravo : „med obláke postávim prestol svoj pa do mólile mené zvezde nebés.“

Te se je zgodilo, ka je Bog zapovedao boj pa je sv. Mihal z rečmi : „Što je, kak Bog“ süno njega z visokih nebés.

Drügi boj je bio na sveti te, kda je Kain bot vzéo v roke pa vdaro z njim nedužnoga Abela, kí je na mestu tam ostao.

Pa kak je Bog prvoga sam zapovedao i drügoga mirovno trpo, tak je prišlo po tej prvi bojaj sto pa sto drügih, štere je tudi šteo, ali trpo, ali dopústo, kak se je njegovoj neskončanoj modrosti prav vidilo.

On sam je boja ne šteo. Kda je na zemlo prišeo, so angelje od míra popevali pa kda je začno včiti národe. je tudi od mira gučao :

„Stopivši v hižo pravite : Mir toj hiži.“ (Mát. X. 12.) Pa na drügom mestu : „Mir vam niham“ — ár je pa znao, ka „hüdoben mira nema,“ je dostavo : „svoj mir vam neham.“ (Ján. XIV. 27.)

Pa on, ki je mir prineseo i na mir včio národe, je sam boj meo v celom žitki proti hüdobiji lüdih, té boj je za dužnost naložo apoštolom i sv. matericérkvi i na slednje je v tom boju na videnje on sam prejšeo :

Neprijátelje so ga vmorili.

Da pa zgledni si na njegov obráz, kda gučí z Judašom v ogradi gethsemani, pogledni ga pred Annašom, Kafašom ali Pilatušom stojéčega, prešči njegov obráz, kda se na grešnoga Petra zglédne, nasledüj ga v njegovih naj-

groznejših bolečinah gori do Golgote pa boš vido, ka je v njegovom srci mir „šteroga svet ne more dati.“

Té mir je prineseo Bog na zemlo : té znotrašnji mir. Toga dá vsakomni, kí je njegov, kí njega razmi i nasledüje.

Ovači je pa boj naše življenje. Odznotra v človeki keliko boja ! Skušnjáve, trpljenja, mišljenja za to i ono vno-gomi prekrátijo nočni sen ino njemi skuzé správijo v oči. Od zvüna pa rávno tak. Vsaki dén novo trpljenje i nove nevole nosi za nás v svojem kríli. Boj za krüh, za obleko, za potrebne drüge stvari. Srditosti, sváje, tožbe, bitja — tak ide po mestah i vesnicah. Tak ide od tistih mao, ka človek živé na zemli i tak bode, hokeč človek bo na zemli.

Či se pa ti sám vojsküješ odznotra i odzvüna — kak se te ne bi národje renili odznotraj med sebov i od zvüna z sosédami, da so národje z takših lüdih, kak si tí pa tvoj sosed.

Pa či tí želeš od Bogá, naj ti mir dá pa te naj ne meša v tvojoj právdi, štero za pravično máš, dokeč je ne dokončaš po svojoj želi, tak tudi celi národje májo juš želeti, naj njim Bog mir dá, dokeč se vojsküjejo za svoje pravice pa njim naj ne kráti boja, v šterom mislijo od neprijátela nazájdbiti, ka so po njem zgúbili.

Jeli, ka spokaš dete, štero ti pod oslicov ogenj nalága ? Ka bi pravo, či bi ti sosed prišeo bránit tvoje dete proti tebi ? Jeli ka bi on tudi dobo ?

Vídiš, to je boj. To je tisto, ka Bog lüdem dopústi : Naj se vojsküjejo za svoje. Pa či te tü i tam boj krivice naprávi, to je njegovo delo, ka tiste krivice poprávi.

Komaj so si njegovi neprijátelje mislili : „Zdaj smo ga vmorili, mo lahko mirno spáli od njega“, že pribežijo čuvárje groba rekoč : „gori je stano kak je

pravo.“ Pa jeli ka je to zmožno obládanje bilo nad neprijatelom.

Tisti se lahko spústi v boj, kí zná ka, on gotovo obláda.

„Da smo pa mí ne takši, mí ne vemo či obládamo, ali nej!“ bi pravo što. Známo. Vsakojáčki známo : Vojsküjmo se z mirom Kristušovim v srci pa te vsakojáčki obládamo. Te nas znábiti razsekajo, dolistrlijo, zaprávijo pa nam to vse nikaj ne de škodilo : Mi obládamo, kak je obládao Kristuš, kak njegova predpodoaba Abel, kak miljone mantrník, šteri so z mirom božim šli v boj, so ga mirno préstali pa z tem mirom živéjo v díki i vesélji ešče denéšnji dén cele vekivečnosti.

Pa nieden z njih ne právi, ka njim je Bog nesmileni bio, nego dičijo ino hváljijo ga za njegovo dobroto, ka so smeli tak veliki boj pretrpeti i z tem bojom tak visiko čast sebi zaslúžiti.

Bojna.

Narava se zača gibati. Neme pticice se ogláštüjejo, so na poti proti nam, rožice bojazljivo rivajo glavice iz pod zmržnjene odeje i se odpirajo na ljübezniv šepet sunca. Vse zača živeti, samo tisti mora v „senci smrtnoj“ hoditi, za koga je vse to stvorjeno : človek. Te nema mirú. Boga, kralá mirú je razžalo, zato pa btodi zdaj nemirno po zburkanon sveti, dokeč ne odpre svojega srca božemi vabili : Jeruzalem, Jeruzalem, povrni se k svojimi Gospodnomi Bogi. Krvavi boj se začinja z vsov srditostjov ob začetki sprotoletja. Glejmo poročila ;

Rusko bojišče. Rusi se nezgovorno pri pravljajo, da naednok napadnejo nas i nemce. Zvün te velikanske priprave so samo menjši spopadi bili tüpatam, v šterih so ruski napadi odbiti. Naši so pri Tarnopoli nekaj malo napredüvali.

Francozko bojišče. Srditi, nečloveči boji so kre trdnjave *Verdun*. Nemci z nedopovedljivim junaštvom napadajo, Francozi se pa krčovito branijo. Trdnjavo *Vaux* so nemci dobili pa opet zgubili. Log pa, šteri pred Verdunom leži, so že ščista osvojili i vlovili 700 francozov pa 11 štukov zaplenili. Od *Reimsa* 20 kilometrov na severozapad so pa v 1400 metrov širini i 1 kilom. globini zavzeli francozke strelne jarke, vlovili 737 vojakov i zaplenili pět strojnih pušk, 13 metalnih bomb i eden top.

Türsko bojišče. V Mezopotamiji so türki odbili angleške napade, v Armeniji i Persiji pa rusi napredujejo. V najzadnjih bojah so zavzeli mesta *Tiflis*, *Ersingam*, zdaj pa napadajo *Trapezunt*, *Diarbekr*, da bi napredovali kre obali Čarnoga Morja i prišli do reke Tigris. Türki se vlečejo sami radi nazaj v tiste postojanke, k šterim vodijo dobre ceste. Boji so tü jako težavni. Do guta v snegi hodi vojaštvo.

Na drugih bojiščah nega posebne spremembe.

Na morji. Na mino so naletele i se potopile *Pagunin* ruska i *Coquette* pa št. 11 torpedovka angleškivi ladji. Nekaj moštva je rešenoga.

Pismo na bojišča.

Sveto Pismo pravi: „*Če hüdobno činiš, boj se vladara; ne nosi té naime brez zroka meča; on je boži sluga.*“ (Rim. XIII. 4.) Vladár je v božem imeni nad nas postavljen, v njegovom imeni nosi zato meč, ka lahko osmrta hudodelnike. I pitam drági vojaki, ste vi iz lastne vole šli v boj?! Ste lahko komaj čakali, naj vujdete na bojišča, ka te meli priliko klati ljüdi? Jeli, ka nej. Vaše srce, vaša düša, vaše suzé, vaše hrepenenje po domi vse nači svedoči. Vi ste šli, ar vas je apoštolskoga krala zapoved zvala. Tistoga ste bogali, komi je Bog dao oblast svojo nad žitkom človečim. Vi zato, če strlite, ali pri naskoki smeknete, ne včinite i ne smete včiniti iz lastne vole, iz srda, nego naj spunite volo vladárovo, koga vam je Bog dao. Té vladár je naime dužen *krivce* kaštigati i ešče vsmrtiti, če se nači državi ne da opomoči. To oblast njemi je Bog dao. Z tov oblastjov je že brez računa krivice pregnane i nedužnosti pa dobrote ohranjene. V kelikih srcah bi vgasnola vera, če ne bi meo vladar oblasti vsmrtiti! Če ne bi vas naš kralj pooblasto, ka smete strelati na ruse, srbe, že bi 100 i 100 jezeri ječali v krivoj veri, štera nikomi zveličanja ne more dati.

Glédajte, dragi vojaki, to je drügi namen, šteroga meti morete, kda se vojskujete, če neščete krivci postati prelomljenja péte zapovedi: ne mori.

Vojskujte se, ár sam Bog po svojem slugi, králi to zapovedáva iz pravičnoga zroká. Ki iz lastne vole, lastnoga nagiba kole, spadne po rečeh sv. pisma „*v jezero gorečega ognja i žvepla.*“ (Apol. 21, 8.)

Dom i svet.

Od podpore je vlada odrédila, ka do jo tisti mogli nazajplačüvati, ki so znali, ka je njuv ne živ, ali je premino, pa so jo li vlekli. — Ki so to ne znali jo ne do dužni vrnoti. Vlada dovoli, ka se za pokojnim vojakom sme že naprej plačati njegovim ostalim nekaj iz penzije, prle, kak tá pride. Z té se te sledkar odračuna naprejdana šuma.

Novi boj. Nemčija je Portugaliji boj napovedala, zato ka njoj je tá 80 ládi, štere so v njenih pristaniščah bile, zastavila. Zrok je to tüdi, ka so ništerne nemške častnike vmorili portugalsci v Afriki. Portugalsci so zasedli nemško naselbino: *Angola*.

Amerika. Meksikanske bande so vdrle v Ameriko, napadle mesto *Columbus* i farm *Junetion*, tü ropale i klale. Voj njim je bio *Villa* general. Amerikanska vojska je ropare odtirala z njih 100 morila 200 pa ranila pa globoko vdrila notri v Meksiko. Amerikanci zahtevajo, naj se 500 jezer vojske Amerikanske naberé proti meksikanskim reberijam.

Podpora.

Za šterim vojakom se ne dobi podpora?

Za tistim vojakom se ne dobi podpora, ki svoj dužen vojaški stan zdaj dolslüzi. Za časa dužne vojaške službe se je ne prle delila podpora i se zdaj tüdi ne deli. To je pa te že vseedno, je koga bojna v službi najšla, ali jo je pa zdaj sledkar začeo. Velike sirote zvünredno zato dobijo, kak je zdaj sledkar odločeno, nekšo pomoč. Smilenost občinskih poglavárovo more to na skrbi meti. Zvüntoga so tüdi dobri ljüdjé, ki takšim sirotam radi pomorejo.

Ne dobi podpore priležnica, to je tista oseba, štera je z vojakom v boj odhájajočim toti vküp živela, ne je pa bila ž njim zdána.

Končno ne dobijo podpore vojakovi krüšni starišje i krüšna deca to je ne právi stariši, nego samo odgojitelje i ne prava deca, nego samo odgojena ali kak se právi „*za svoje vzeta*“. Tej ne dobijo podpore, kak tisti nej, ki nikoga nemajo v boji, čeravno so vprežno márho i kola dali na vojne namene.

Plantavi teoci.

Na veke ide dež. Ne mine den, da bi ga ne bilo. Ve bi mi ešče to vse zatrpeli, nego tisti siromacije pod milov nebov, v blatnih jarkah, si zdihavajo lüdje.

Ki kaj čednoga šče povedati, on to vremen na štúke potisne. Strelanje štúkov je krivo bilo lani, kda je na sprotoletje sühoča bila, strelanje štúkov je krivo bilo v jesen, kda je dosta deža bilo i ne smo mogli posejati.

Ta žalostna bojna nam ešče vremen meša. Pa je tak dosta drügh nevol na svet prinesla. Drügo zdaj neščem spominati, kak to, da od tistoga mao, ka svet stoji, se je ešče nikdar ne teliko betežnih pa plantavih teocov skotilo, kak zdaj v bojni.

Začnem švoj govor od začetka.

Nekak je nendri v nekšoj pisarni vöbrodo, da, prej, dosta teocov odavajo. Začno se je bojati, da plemen kravje na nikoj pride. Prepovedali so, da teličke ne slobodno odati na mesnico.

Ne je prišo k nam na ves, da bi pogledno, jeli zaistino na nikoj ide kravje plemen. Mi bi njemi vu vüha šepetnoli, da se kmet drži, pa kak ešče, za svoj grünt, veliko skrb nosi na svojo živino, dvakrat več živine bi rad vido v svojoj štali, naj bi li samo sena zadosta meo.

Zdaj pa že začnem pripovedava. Za pripovest do držali naši potomci, či mo vreden, ka do je čteli. S takšim čüdivanjom do poslušali, kak jas frlico od zlate koze.

Zapoved je prišla, kak pravim, ostro je vödana bila.

Prveščica mi je skotila. Skotila je teličko. Kak sam se veselio nad srečov, tak sam žalostno gledo tele, ka bom s tebov čineči?

Idem k župani.

— Pokažite mi odredbo, lahko tam je kaj od prveščice.

— Nika ne ga od toga. Jeli je ne betežno tele? pita me župan.

Laži sam ne navajeni bio nikdar pa sam njemi odkrito povedo, da je tele zdravo i bistro, liki riba vu vodi.

— Ja, te pomoči ne ga.

Domo sam šo pa sam za plemen osnovo teličko.

Skotila mi je drüga krava pa ta tüdi teličko.

Ka mo pa z vami, sam si mislo.

Z novič sam šo k župani. Zdaj sam že britko tožo.

Je pomoč, smiltuje se nad menov župan. Prošnjjo notri damo k ališpani, da je telička ne za plemen, ar na zadnjo pravo nogo planta. Veško poglavarstvo to potrdi.

Kak smo si zgučali, tak smo včínoli.

Za ništerne dni pride od ališpana sloboščina, da se tele slobodno zareže.

Tele je odano, peneze sam potrošo, sam že skoro vse pozabo, kda ednok samo domim pismo od notariuša, da, prej, v davčnom uradi (adóhivatal) moram štiri korone plačati.

— Ka je to? ka sam pali prekaco?

Idem k gospodi, pred njih postavim pismo. Oni pa liki bi moje misli čteli.

— Telico si odo.

— To je že v žetvi bilo.

— Prošnjo si gori dao.

— Tak je.

— Na prošnjo si ne djao štemplna.

— Ne smo ga djali.

— To je štrof, so mi djali gospod.

Tü ne ga pomoči.

Gospod so mi lepo zapisali nakaznico, da po pošti pošljem peneze.

Na slednje sam pito, ka mam plačati za trüd.

Štiri korone plačaš na pošti, so mi pravili s smehom. Pa sva se obadva smejala toj nevoli.

Tretja krava mi je skotila. Pa znova teličko. Idem k župani, on me povorne k notariuši.

— Ve pa eto ednok sva müva napravila molbenico.

— Istina je, pravi župan.

— Zdaj tüdi lahko napraviva.

— Ne. V kancelariji so me pitali, či v našoj vesi so teoci ne plantavi i betežni, da nikše prošnje ne davamo gori.

Šo sam k notariuši. Naprej sam dao svojo nevolu.

— Jeli je tele slabo? so me pitali.

— Ja, tak je.

— Ma trganje v bleki? pitajo me dale.

— Ja, tak je, sam potrdjavo.

— Ka pa njemi v glavi ne ide v omot.

— Kaj ne, prosim, v omot njemi ide. Dobro je. Plačo sam štemplu, plačo sam trüd. Žeden sam grato, spio sam edno posenco*) vina.

Na pamet mi je prišla zgodovina od jagrov, ki so naprej pili na kožo medveda.

Krava mi je pali teličko skotila. Zdaj sam že čemeren bio. Dosta sam si ne premišlavo. S küpcem sam se pogodo, pašuš sam vö vzeo na bikeca. Pa je tüdi dobro bilo.

Pa te pravijo, da je paver ne odkritosrčen, da je jalen.

Ne je. Pa či bi bio, što je i ka je krivo?

Naj pa nišče ne misli, da samo jas se tožim. Sosed je ešče vekšo nevolu meo. Na ednok ste dve kravi

skotile, pa vse teličke. Tri glav ma, več je nikdar ne meo. Edna njemi ešče tak skoti.

— Ove leta so je vsikdar popki boleli, zdaj pa od toga ne ga čüti, se mi je potožo.

Tak je tak, sva si srce olehšala.

Jas pa, kda sam sam, si li pre-mišljam, kak je to mogoče, da od vsega pišejo, ka je bojna dobroga ali hüdoga na svet prinesla, od betežnih teocov pa nišče ne guči. Pa bi vredno bilo nje račun vzeti. Či bi to zaistino tak bilo, bi kravji plemen na nikoj prišo.

Ali ne verjete vi to?

*) kupica.

Glási.

Železniška nesreča je bila v Čakovci. Terni vlak je teško rano tri železniške služabnike.

Vojaki dajte odgovor našemi uredništvu, če znate kaj od *Kunčič Matjaša* z *Veščičkoga* brega, šteri je v 20 domobranskoga pešpolka 3. stotniji služo i z 14. maršpolkom šo na bojišče pa premino l. 1914 septembra pri Ravaruski.

Kaj nam glasi renkovski širitel?

Magdič Martin zvonar i širitel renkovski nam veselo naznanja, ka se je vkano. Vkano se je naime v svojoj strahoti. Strah ga je bilo, ka njemi naročniki odpovejo *Novine* i *List*. Pa zgodilo se je to, ka na pri, *Marijinom* listu so narasli z 51 na, 71 pri *Novinah* pa z 34 na 40. Liki to je, kak piše, ešče vse malo za takšo občino, štera 135 hiš ma. — Bog pláti na toj gorečnosti zahvalimo se tomi i vsem širitelom, ve hvala Bogi poprek povsod napredujemo. Želemo pa vsem širitelom takše vkanenje.

Slovo. „Misló sem v miri, da na nas stare ne pride red, pa morem 48 let star pod orožje stopiti pa zbogom povedati dragim dühovnikom cele slovenske krajine pa jih oprostiti, naj tolažijo i vöjjo v toj britkoj žalosti naše tivaríšice i dečico. Zbogom sosedi i fara sebeščanska; idem žalostno od vas. Dosta mojih je že v boji. Tam mi je sinek, brat, štirje brati ženini i svak. Roko vam podam rod ljubleni i vas oprosim, ne spozabite se z moje tivaríšice i mojih piščanec. Zbogom lüba tivaríšica i predraga dečica, ti lübi cvet moj zakonski. O sprevodite me, nego v cerkev našo; ne na postajo i prosite tam Jezusa, naj mesto mene vaš tolažnik, ajtek bo. *Zelko* Štefan, krčmar sebeščanski.

— „Odhajam na bojišče. Mariji se dam v obrambo i milo mislim na svoj ljubleni slovenski kraj. O ti domovina draga, keliko si nas že po vseh krajeh razposlala! Razposlala si nas v smrtne nevarnosti, v šterih smo postali hrabri junaki, pripravni mreti zaté. O ti lüba domovina ino narod naš slovenski, moli — prosí vsigdar Jezusa i Marijo za nas! Lovec: *Lebár* Jožef z Male polane.

„Z Bogom moja draga mamika, sestra bračeki. Roko vam podam Molite za mé. Nevem, kje mi krv zteče. Nevem, če te mogli moj grob pohoditi, na njega tulpiko posaditi. Ali kak je Boža svéta vola, naj bo. Podajmo se njoj. Zbogom ostamite.“ — *Hanc* Matjaš z Trnja, 11. b. lovec.

Glas z Goričkoga. „Mi goričanci smo se nej čüdivali nad vašov nevoljov dosta, ka ste vi ravenci mogli prelaze trgati zavolo vozkih jank. To je lejko delo, prelaz vtrgnoti. Ali kaj si pa mi siromaški gorčani začnemo. Naš ženski spol v teh vozkih jankaj tak žmetno hodi po tej grabaj i bregačah. Kak bi njim pomagali? Bi grabe zakapali? Što de je? Pa nevarno je tüdi. Naše goričanke naime nazaj tüdi vidijo, čeravno naprejglédajo. Odzaja majo naime gombe na dva reda zašite. Jaz bár tak mislim, ka je zato májo? Ali je zato nosijo, ka prednje gombe te odgombajo, kda v breg ido, zadnje pa kda v dol, to smo ešče nej popolnoma ovárali. Kda zvedimo, vam že poročali bomo. (Pazite, ka nete biti. — Vrednik.) — *Goričanec*.

Kak so naši stari črnovojniki šli pod orožje. „Prečastiti gospod, nakratko vam popišem naše potüvanje z naše slovenske domovine. Iz Sobote febr. 28-ga: bilo je žalostno, prišle so pač žene z možmi. Te žalosten slobod se ne more popisati. Kriča, joča, nevole je teliko bilo, da človek mislo, ka se zakonska ljübezen ne da potolažiti. To se je godilo i ponavljalo na vsakoj postaji. Šaliva so možje pitali: »ali do dugo slovenski jokali?“ Noč je bila, nej smo znali, kje se vozimo, pa so zaistino dugo slovenski jokale, dosta očév slovenskih je šlo. I kda na vogrsko pridemo, so tüdi vogrsko žene jokale da je bila groza. Bližalo se je naše mesto: Szombathely. V nekoj oštariji obedujemo, v šteroj čakata dva podlovca, šteriva sta prišla po 200 mož za njihov batalijon. Nesmo mislili, da bi ravno mi tiste ribe bile, štere na njihov kržak pridejo.“ Pa tak se je zgodilo. Marca 3-ga so nas odpelali v Györ h kadri 11. lovskoga bataljona. Tü nas je slovincov dosta. Stanujemo v kavarni: „Nádorszálloda.“ — Stanujem v sobi, ki je služila, kot učilnica plesišča. Zadnjič je bilo zbirališče proletarov. — Hrana dobra, da smo se čüdivali. Imamo se po bratovsko, slovincov nas je več kak druge narodnosti, zato nas pa tem bole veseli. Sprejmite naše najsrečneše pozdrave i prosimo za molitev: Fartelj Jožef, Vukan Ferenc z Rakičana, Titan Matjaš z Bakovec, Križan Štefan z Kroga, Ciglar Jožef z Borejec. Šerüga Janoš z Šalamenec, Lukač Alojz z Kroga, Edšidt Matjaš z Celja, lovci 11-ga bataljona.

Pozdrav z bojišča. Zbukovinskoga bojišča vam pošlemo srčne pozdrave i prosimo vaše molitve mi 18 let stari na smrt pripravni mladi vojaki: Vörös

Štefan, Bagola Ferenc, Žitek Jožef z Kroga, Hidič Štefan z Noršinec.

Navuk za tretjered. Za deviški oddelek tretjega reda bo navuk 25-ga v Črensovcih ob 3 popoldnevi.

Marijini Listi meseca februara i marciuša se skupno zdaj začnejo razpošilati. Razpošilanje trpi do dva tjedna. Hvala D. Mariji, više réť jezér naročnikov jé zdaj.

Tožba satahovskih i črnskih žensk. Naznamo dragim čtevcom, ka me sirote moremo mesto moškov po noči stražiti, čeravno so naši možovje v boji v smrtnoj nevarnosti. Sram nas je, ka moremo z moškono po noči po vesi hoditi. Smo dekile bilé pa smo niti yudné ne hodile z moškami, zdaj pa vnoči moremo kak zákonske. Malo deco pa moremo notrizapreti i brez vse pazke nehati. F. a. (Če je ta tožba istinska, je zaistino opravičena. I ne moremo zadosta ostro pokárati tisto občinsko poglavarstvo, štero to trpi. — Te ne čüda, če se ženski spol kvári, kda njim sama ves na tepešijo priliko nüdi. Pred bi pa svojo sodbo nad tem delom razglasili. Čakamo pojasnilo od strani občin tüdi. Vredik.)

Zahvalnost. Voditeljstvo sobočke okrajné i lendavske pa čakovske rezervné bolnišnice se toplo zahvali vsem darovnikom, šterih dare smo sem odposlali.

Gučao je z tistim, koga je mrtvoga zakopao. V Nagyváradu je teško ranjen brez zavesti ležao en vojak. Kda je k k zavesti prišo, je z strepetom ovarao, ka poleg njega tisti leži teško ranjen, koga je on že zakopao. Pravi zato vročíteli: toga sem jaz zakopao. Té misleč, da betežnik v križ guči, nikaj ne odgovori nato. Za ništerne dni pa ne more strpeti, ka ne bi opita soseda: Pajdaš, sem ne jáz tebé zakopáo? „Si me“. — kak si pa te sem prišeo? — Kda si me zakopao odgovori té, sem se otávo od mrzle zemle. Zemle je malo bilo nameni i sem roko skoz njé porino pa majao z njov sem tam. Od slabosti semostati naime ne mogeo To so ovárali sanítéci i tak sem se rešo živ groba i prišo sem.

Na podporo Marijinoga lista i novin so darüvali z Nuskove: Mekiš Janoš 40 f., Rogan Ferenc 1 k., Janič Janoš 50 f., Bertanič Mihal 20 f., Krenos Ferenc 40 f., Marič Janoš 20 f., Bokan Matjaš 40 f., Benko Ivan 40 f., Šarkan Števan 40 f., Lang Mihal 2 k., Mekiš Števana žena 30 f., Lang Jožef 1 k., Šinko Števan 30 f., Janič Veronika 30 f., z *Rogašovec*: Gedér Mihal 20 f., Türha Števana žena 2 k., Tisaj Ferenc 40 f., Marič Jožef 20 f., Detlbach Števan 20 f., Gedér Péter 20 f., Tisaj Ferenc 40 f., Haužar Jožef 40 f., Gedér Janoš 20 f., Gedér Janoš 30 f., z *Srdice*: Gaber Jüri 20 f., Čontala Jožef 20 f., Sračnjek Ivan 40 f. v kúp 12 kor. 80 fil. Nabrao Mekiš Janoš, naš vrelí širitel. Bog lepo plati.

Pozdrav do žen.

„O prelübe žene vé,
Se pošüšle že suzé,
Štere tekle so za nas
Kda smo tužni šli od vas?
Lepo vas pozdravimo
Ino vam' naznamo,

Vmarš smo zebrani,
V boj mo poslani.
Zato se ne žalostite,
Pokeč glas od nas dobite;
Če pa glasa več ne bo,
Naj vam on tolažba bo,
On, ki Oča je sirot
Jezus, mili naš Gospod.“

(Sreš Martin poddesetnik 48 pp. v Pilzeni.)

Veselje, štero hramenje da, je najspametneši način vživanja, zato, ka kaj zadovoljno jemo, da našemi teli moč, odpono silo i našim možganom zmošnost. Pazimo zato vsikdar na prebanje, i jemljimo notri pri pomotah prebavljanja, krčah, zaprtinah, napnjenosti, breztečnosti nemirovnosti i vročini močno svedsko tinkturo (tinctura svedica), štera je znana pod imenom življenje-esencije ali balzama: krepí želodec, poživlja, čisti, krče odprávlja, ték dáva, betege odgánja. Prava se naročüje pri **Feller V. Eugen** lekarniki - *Stubica, Centrala 146.* (Zagreb žup.) 3 velike kante 5 kor. franko, 12 malih 4 K. franko.

Najnovéše.

Pri Soči (Isonzo) se bije peta velika bitka. Vse napade smo srečno odbili — Pri Verduni so strašni boji — Severazapadno od Iperna so Nemci večkrat zbili Angleže. Dva letalniva stovja so dolstrelili — Skoro vse francuzke admirale ščejo odstavi. — Portugaliji smo že mi tüdi napavedali bojno.

Pošta.

Gomboc Ana. Sobota. Peneze na Novine sem dobo prle i zdaj tüdi. Bog plati. Sv. meš ne morem sprejeti. Z vojske mi teliko pošilajo, ka komaj tiste ladam. Vbogim vojakom ne morem prošnje odpovedati. **Šerüga. S. zvonár. Sv. Sebesčan.** Včasi se zglasíte, že do rok ne dobite. Poslao sam je. Zdaj je dosta nerednosti na pošti, ali ne čüda, prevbložena je z delom. **Vadarec Ivana žena. D. Lendava.** Mož je junija 15 ga ranjen lansko leto. Zdaj se dale išče, kje bi bio.

100 litrov domače pijače Elpis!

vkrepčevalne, téčne in žejo gaséče si more vsaki sam napraviti za male stroške. V zalogi so: ananas, jaboka, grenadina, maline, muškotelka, meta, pomeranče strašnica in višnja. Neuspeh izkljüčen. Ta domača pijača se pije poleti mrzlo pozimi pa vroče namesto ruma. Snovi z natenčnim navodilom stanejo K 4.40 poštnine prosto proti povzetji. Na 5 takših deležev se doda ena porcija brezplačno. Za kmetijstva, vekša hišna gospodarstva, delavnice, tovarne i. t. d. je to sredstvo velikanske vrednosti, ker se delavci s tov pijačov okrepčajo ne da bi bili pijani ali pa da bi zgübili na delavskoj zmošnosti

Janez Grolich, drogerija „pri angelju“ Brno šte 85 Moravsko.

En karton za poskušnjo 10 litrov stane 70 fil., šteri se lahko pošljejo v štemplnah. Takši kartoni se dobijo za poskušnjo tüdi po vekših drogerijah.

Zdrava plüca

odporni dišni organi so fundament dugoga življenja. Tem občütljivim organom lahko vnušo škodi (kak veter mraz, pra, din, sühota) i küžne bolezni. Da nepretrgano morejo veliko dela zvršávati ne čüdo, že njim to delo véasi premoti bolečina v guti, kašljanje sline, zamuknjenost, teško dihanje, prsne bolečine, smicanje v ramah bolečina v hrbti i druge posledice prenapornoga dela ali je pa mantrajo betegi shájajoči od prehlajenosti. To tüdi znamo, ka véasi z maloga oslabljenja velika bolezni guta i plüč narasté. Dobro je zato vsikdar pri hiši meti zagorski sirup za prsi (Syrupus pectoralis,) šteri bolezni vtiša rečke topi. pomaga proti kašlji i zvužgalini. Vnogo ljüdi, ki se že dosta vpravta brez uspeha pozküsilí, právi, da zagorski prsni sirup jako krepí plüča, čisti gut i poživlja celi organizem. V mrzлом poletji, v spremenljivih oktoberskih i aprílskih dnévah je potreben neobhodno vsem, ki dosta moro gu'ati, so dosta na prostom ali pa v zaprtih, prašnatih delavnicah delajo, nadale slabim i deci.

Vnogo zahvalnih pisem potrdi, da plüča oživlja, prebávanje i hramenje pomore pa zavolo dobroga téka ga deca i slabi jakoštímajo. Veliko prednost ma, kak plüča od prehlajenja občüva i vtrdi. Zdravniki ga tüdi jako preporučajo i se nalehci lahko notrijemljé, ne kak kakše neposküšani inozemski teji, karamelle, pastile i druge takše reči. 2 kanti frako za 5 koron pošlje v pravoj kakovosti **Feller V. Eugen** lekarnik **Stubica Centrale 146** (Zagreb žup.)

Jedina obramba

naj se pri küpüvanji ponarenejih reči ne vkanimo, že si dobro zapomlino ozgoraj narisani znamek narahi gonečih, želodeč okrepčavajočih, ték povéksávajočih Fellerovih Rebarbara „Elsapilul.“ Te opomin naj občüva naše čtevce izmenjenja; mi neščemo odvišni reklam delati ztém tomi občno znanomi domáćemi vpravti. Ki še ne pozna „Elsapilule“ lahko zvedí od svojega zdravnika, da so za

želodec i čreva

i zvrstna reč, ték povekšajo, pomagajo proti zaprtini, stavljanji od česa se vnušo hvale more čteti v više 100.000 zahvalnicah nahajajočih so v Fellerovoj lekarni. 6 škatlic franko 4 K. 40 f. i 12 škatlic franko 8 K. 40 fil. jedino v pravoj kakovosti v Feller V. Eugena lekarni, Stubica, Centrale 146 št. (Zagreb žup.) Paziti moremo i na znamek „Elsa“ pri Fellerovom bol vtišajočem „Elsa-fluidi,“ iz šteroga 12 malih ali 6 dupliških ali 2 specialniva glažka franko 6 K. 24 malih ali 12 dupliških ali 4 specialni glažki franko 10 K. 60 fil.